

Қазақстан Республикасындағы инфляция

Жариялау күні: 01.07.2024

Келесі жариялау күні: 01.08.2024

[1. Негізгі сәттер](#)

[2. Инфляция динамикасы](#)

[3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым](#)

[4. Глоссарий](#)

[5. Әдіснамалық түсініктемелер](#)

[6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер](#)

[7. Пайдалы сілтемелер](#)

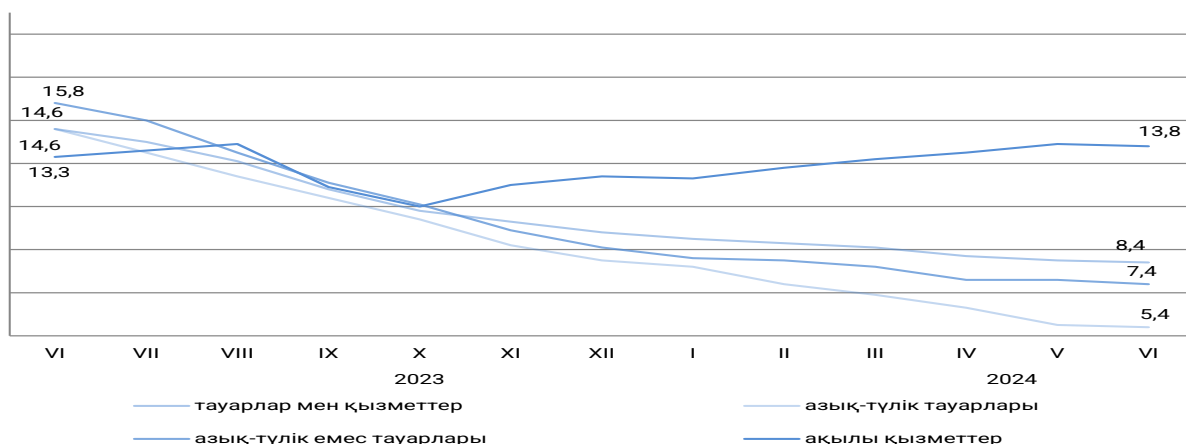
1. Негізгі сәттер

Қазақстан Республикасындағы инфляция 2024 жылғы маусымда баяулады, бір жылда 8,4% құрады (2024 жылғы мамырда – 8,5%). Бір айда инфляция 0,4% құрады (өткен аймен бірдей).

Баға ақылы қызметтерге бір жылда 13,8% (2024 жылғы мамырда – 13,9%), азық-түлік емес тауарларға – 7,4% (2024 жылғы мамырда – 7,6%), азық-түлік тауарларға – 5,4% өсті (2024 жылғы мамырда – 5,5%).

Қазақстан Республикасындағы жылдық инфляция

пайызбен, өсім

2. Инфляция динамикасы

Өткен жылғы маусыммен салыстырғанда тарифтер су бұруға – 43,5%, суық суға – 36,7%, орталықтан жылытуға – 33%, электр энергиясына – 31,7%, қоқыс шығаруға – 30,7%, ыстық суға 30,4% өсті.

Тұрғын үйді жалға алу құны 11,1% өсті. Баға шаштараздар мен жеке қызмет көрсету орындары қызметтеріне – 13,6%, демалыс және спорттық іс-шаралар саласындағы қызметтеріне – 13,3%, денсаулық сақтау қызметтеріне – 12,7%, ұялы байланыс қызметтеріне – 12,4%, салт-жора қызметтеріне – 12%, кешенді демалыстарды ұйымдастыру қызметтеріне – 11,5%, үй жөндеу қызметтеріне – 9,7%, санаторийлер, қоғамдық тамақтандыру қызметтеріне 9,4%-дан жоғарылады. Таксимен жол жүру – 12%, қалалық автобуспен – 10,1%, жолаушылар теміржол көлігімен – 8,3%, қалааралық автобуспен 2,9% қымбаттады.

Баға деңгейі отандық құрастырма жаңа жеңіл автомобильдерге – 21,7%, фармацевтикалық өнімдерге – 11,2%, киім және аяқ киімге – 11,1%, жиһаз және үйге қажетті заттарға – 10,1%, жеке қолданылатын тауарларға – 8,4%, құрылыс материалдарына 6,2% өсті. Тас көмір - 10%, сұйытылған газ баллондағы 9,7% қымбаттады.

Бағаның өсуі минералды және ауыз суға – 16,3%, жаңа жиналған жемістерге – 15,7%, күрішке – 12,5%, алкогольді ішімдіктер және темекі өнімдерге – 12,3%, жұмыртқаға – 12,1%, салқындатылған сусындарға – 11,9%, жеміс және көкөніс шырындарға, жаңа ауланған балыққа – 11%-дан, кондитерлік өнімдерге – 10,7%, сары майға – 10,4%, бірінші сұрыпты ұннан пісірілген бидай нанға 9,1% тіркелді. Бағаның төмендеуі пиязға – 40,4%, қарақұмық жармасына – 23,1%, күнбағыс майына – 22,3%, ақ қанданды қырыққабатқа – 22,1%, құмшекерге 5,6% байқалды.

Өңірлер бөлінісінде 2024 жылғы маусымда инфляция жылдық мәнде орташа республикалық деңгейден асатын тоғыз өңірде қалыптасты, олардың ішінен ең жоғары Қарағанды (10,8%), Маңғыстау (10,3%) облыстарында, Астана қаласында (10,1%).

Өңірлердегі маусым айындағы жылдық инфляция

	пайызбен, өсім			
	2024	2023	2022	
Қазақстан Республикасы	8,4	14,6	14,5	14,5
Абай	7,9	14,7	14,3	14,3
Ақмола	9,2	15,8	15,3	15,3
Ақтөбе	8,2	14,4	14,5	14,5
Алматы	5,5	13,0	14,3	14,3
Атырау	8,6	13,7	14,1	14,1
Батыс Қазақстан	8,2	14,6	14,4	14,4
Жамбыл	7,2	14,5	13,7	13,7
Жетісу	8,6	14,7	15,0	15,0
Қарағанды	10,8	14,0	15,5	15,5
Қостанай	8,1	14,7	14,2	14,2
Қызылорда	7,0	14,5	14,1	14,1
Маңғыстау	10,3	15,6	17,0	17,0
Павлодар	9,1	15,0	13,8	13,8
Солтүстік Қазақстан	8,9	15,9	14,2	14,2
Түркістан	6,7	14,4	15,7	15,7
Ұлытау	6,9	15,9	15,3	15,3
Шығыс Қазақстан	8,9	15,3	14,3	14,3
Астана қаласы	10,1	15,8	14,6	14,6
Алматы қаласы	8,4	14,4	14,2	14,2
Шымкент қаласы	7,8	14,1	13,9	13,9

Динамикалық кестелер:

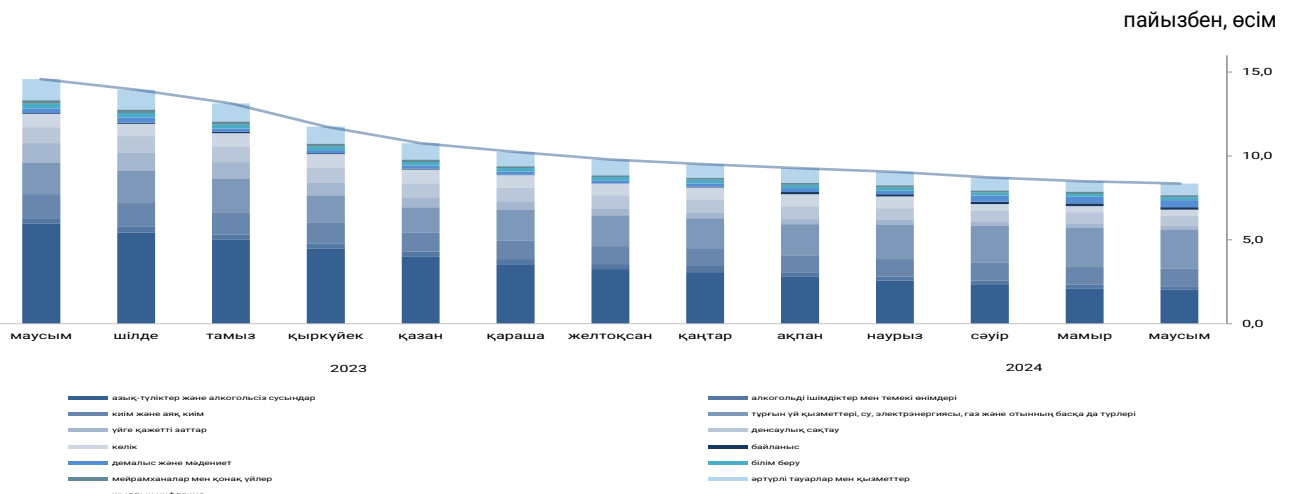
[1. 2000-2023 жылдардағы Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

[2. 1993-2023 жылдардағы өңірлер бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

[3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым](#)

Инфляцияның жылдық деңгейіне ең үлкен үлесті тұрғын үй қызметтері (2,3 пайыздық тармақ), азық-түлік және алкогольсіз сусындар (2 пайыздық тармақ), киім және аяқ киім (1,1 пайыздық тармақ) қосты.

Қазақстан Республикасындағы инфляциясына тауарлардың негізгі топтарының үлесі

Өткен жылда баға нан өнімдері мен жармаларға – 6,5%, ет және ет өнімдеріне 4,3% жоғарылады және инфляцияға тиісінше 0,4 және 0,5 пайыздық тармақ негізгі үлес қосты. Жылдық инфляцияға жұмыртқалар – 12,1%, алкогольсіз сусындар – 7,7%, сүт өнімдері 6,1% қымбаттауы және 0,2 пайыздық тармақтан, жемістер мен көкөністер (4,7%) – 0,3 пайыздық тармақ үлес қосты.

ТКШ қызметтері бір жылда 17,6% қымбаттады, ал олардың инфляцияға үлесі 2,3 пайыздық тармақты құрады. 2024 жылғы маусымда өткен жылғы маусыммен салыстырғанда орталықтан жылыту – 33%, тұрғын үйді жалға алу 11,1% жоғары болды және тиісінше, жылдық инфляцияға 0,3 пайыздық тармақтан үлес қосты. Электрэнергия 31,7% қымбаттады, 0,7 пайыздық тармақты, суық су (36,8%), тұрғын үй-жайларды жөндеу және қызмет көрсету бойынша қызметтер (7,4%) – 0,2 пайыздық тармақтан, тиісінше үлес құрады.

2024 жылғы маусымдағы Қазақстан Республикасында жылдық инфляцияға жекелеген құрамдас бөліктерінің үлесі

Тауарлар мен қызметтер	Өсу қарқыны	пайызбен, өсім	
		Баға өсіміне салым	
Азық-түлік тауарлар	5,4		2,230
Нан өнімдері мен жармалар	6,5		0,431
Ет және ет өнімдері	4,3		0,527
Сүт өнімдері	6,1		0,237
Жұмыртқа	12,1		0,154
Май және тоң май	-4,4		-0,123
Жемістер мен көкөністер	4,7		0,349
Қант	-5,3		-0,062
Алкогольсіз сусындар	7,7		0,158
Азық-түлік емес тауарлар	7,4		2,285
Киім	10,5		0,682
Аяқ киім	12,2		0,381
Жуғыш заттар	-2,0		-0,031
Бензин	2,0		0,059
Жеке қолдану тауарлар	8,4		0,253
Ақылы қызметтер	13,8		3,844
Тұрғын үй қызметтері, су, электрэнергиясы, газ және отынның басқа да түрлері	17,6		2,307
тұрғын үйді күтіп ұстауға төлем	8,9		0,065
тұрғын үйді жалға алу	11,1		0,324
тұрғын үй жайларды жөндеу және қызмет көрсету	7,4		0,187
суық су	36,8		0,188
ыстық су	30,4		0,118
қоқыс шығару	30,7		0,089
суды бұру	43,5		0,099
электрэнергия	31,7		0,656
газ	9,2		0,101
тарату желілері арқылы тасымалданатын газ	9,1		0,083
сұйытылған	9,7		0,018
орталықтан жылыту	33,0		0,324
қатты отын	10,0		0,143
домофон	8,6		0,013

Бір айда азық-түлік емес тауарлар және ақылы қызметтер бағасының деңгейі – 0,6%-дан өсті, азық-түлік тауарлар – өзгерген жоқ.

Бір айдағы инфляция

	пайызбен, өсім			
	Маусым			
	тауарлар мен қызметтер	азық-түлік тауарлар	азық-түлік емес тауарлар	ақылы қызметтер
2020	0,4	0,5	0,5	0,2
2021	1,1	1,7	0,8	0,7
2022	1,6	1,9	1,9	0,8
2023	0,5	0,2	0,7	0,6
2024	0,4	0,0	0,6	0,6

Динамикалық кесте:

[2000-2024 жылдар аралығында Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтерінің бағалары мен тарифтерінің индексі ай сайын](#)

4. Глоссарий

Инфляция – бұл халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтердің белгіленген тізіміне бағаның орташа деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін сипаттайтын көрсеткіш.

Салым – көрсеткіш бойынша пайыздық өзгерістің инфляцияның жалпы мәніне әсер ету шамасы.

5. Әдіснамалық түсініктемелер

Инфляция деңгейін сипаттайтын тұтыну бағаларының индексі халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтерге бағаның жалпы деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін көрсетеді.

Тұтыну бағаларының индексін есептеу екі көзден алынған ақпарат негізінде жүргізіледі:

- осы мақсаттар үшін арнайы іріктелген сауда нүктелерінде және қызмет көрсету орындарында оларды тікелей тіркеу арқылы жиналған бағалардың өзгеруі туралы деректер;

- халықтың нақты тұтыну шығыстарының құрылымы бөлігінде үй шаруашылықтарын зерттеу материалдары.

Бағалардың өзгеруі туралы ақпарат жинау қалалар мен аудан орталықтарының іріктемелі тобы бойынша, барлық облыс орталықтарында, республикалық маңызы бар қалаларда және астанада жүзеге асырылады. Сауда және қызмет көрсету саласының базалық кәсіпорындарын таңдау жергілікті жерлерде жүзеге асырылады. Зерттеуге әртүрлі сауда жағдайлары бар және жаппай сұранысқа ие тауарларды (қызметтерді) үнемі өткізетін кәсіпорындар ұсынылуы үшін сауданың және ақылы қызметтердің барлық түрлерінің объектілері іріктеледі.

Тұтыну бағаларын байқау және ТБИ есептеу үшін тауарлар мен қызметтер жиынтығы Қазақстанның барлық өңірлері үшін олардың бірыңғай іріктемесін білдіреді. Тауарлар мен қызметтердің тізімі 508 позициядан тұрады, оған халықтың тұтынуында ең көп үлес салмағын алатын ең өкілді түрлер кіреді.

Бағалар туралы ақпарат жинауды баға тіркеушілері тауарды (көрсетілетін қызметті) өткізу орындарында тікелей жүргізеді. Тексеру жүргізілген күні төленген тауарлардың бағасы, салықтарды қоса алғанда, бірақ оларды жеткізгені үшін қосымша алымдарды қоспағанда тіркеледі.

6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексі және туынды көрсеткіштер](#)

[Қазақстан Республикасындағы жекелеген тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің бөлшек сауда бағалары](#)

[Қазақстан Республикасындағы әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына баға индексі және орташа бағалар](#)

7. Пайдалы сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексін құру әдістемесі \(ТБИ\)](#)

["Тұтыну тауарлары мен ақылы қызметтердің бағаларын тіркеу дәптері"Ц-101 нысаны](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, сапа бойынша есеп, 2021ж.](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, "Талдау" ақпараттық-талдау жүйесі](#)

www.stat.gov.kz / Экономика/ Баға статистикасы

Шығаруға жауапты: Баға статистикасы департаменті	Орындаушы: А.Макижанова Тел. +7 7172 749265	Департамент директоры: Қ. Жақыпбекұлы Тел. +7 7172 749057	Мекен-жай: 010000, Астана қаласы Мәңгілік ел даңғылы, 8 Министрліктер үйі, 4 кіреберіс
---	--	--	---